

Cvičení 9. Fiskální politika

Úlohy:

- 9.1. Zakreslete pomocí modelu AS-AD situaci, kdy přirozená míra nezaměstnanosti je větší než skutečná míra nezaměstnanosti.
- Nachází se ekonomika v recesní nebo inflační mezeře?
 - Jaké nástroje fiskální politiky by se daly použít k odstranění této mezery produktu?
- 9.2. Může být reálný vládní dluh větší než nominální vládní dluh? Vysvětlete.
- 9.3. Které z následujících fiskálních opatření bude mít větší vliv na produkt ekonomiky: snížení sazby autonomních daní, zvýšení transferových plateb občanům nebo snížení výdajů na armádu? Vysvětlete.
- 9.4. Vysvětlete podstatu cyklického deficitu státního rozpočtu. Proč se mu tak říká?
- 9.5. Vysvětlete fungování progresivní míry zdanění příjmů jako vestavěného stabilizátoru v případě, že ekonomika se nachází ve fázi recese.
- 9.6. Znáte následující údaje o fiktivní ekonomice z roku 2015: autonomní daně (T_A) jsou 20 mld. Kč, vládní výdaje (G) jsou ve výši 55 mld. Kč, vyplácené sociální dávky (TR) jsou ve výši 35 mld. Kč. Dále víte, že v ekonomice existuje jednotná daňová sazba z příjmu (t) ve výši 25 % z jakékoli velikosti příjmu.
- Vypočítejte výši reálného důchodu roku 2015 v situaci, kdy státní rozpočet v dané ekonomice je vyrovnaný.
 - Vypočítejte hodnotu deficitu či přebytku státního rozpočtu v roce 2015, pokud by byl výstup ekonomiky (Y) 400 mld. Kč.
 - Jak velký bude deficit či přebytek státního rozpočtu v roce 2016, pokud by výstup ekonomiky činil jen 200 mld. Kč. O kolik bychom museli zvýšit/snížit daňovou sazbu, aby státní rozpočet byl v tomto roce vyrovnaný?
 - V roce 2017 došlo ke změně vládních výdajů i příjmů, vláda hospodařila s deficitem ve výši 35 mld. Kč. Spočítejte, kolik činí nominální státní dluh a reálný státní dluh této země v roce 2017, pokud CPI v roce 2017 měl hodnotu 1,09 (ve srovnání s výchozím obdobím roku 2015, kdy CPI byl 1,00).

9.7. Doplňte tabulku.

Rok	CPI	Daně T	Vládní výdaje G	Saldo státního rozpočtu	Nominální vládní dluh	Reálný vládní dluh
1	1,00	100	120			
2	1,11	110	140			
3	1,20	120	130			
4	1,30	130	135			
5	1,52	140	145			

- 9.8. Jaká bude pravděpodobně velikost skutečného deficitu státního rozpočtu, pokud na svém potenciálu vykazuje ekonomika deficit 50 mld. peněžních jednotek a cyklická složka deficitu je dlouhodobě rovna nule?
- 9.9. Předpokládejme, že ekonomika se nachází v hluboké recesi. Vláda se rozhodla pro ozdravění ekonomiky snížit daňové zatížení svých obyvatel i firem. Po čase se ukázalo, že spolu s reálným produktem výrazně vzrostla i cenová hladina. Čím byl pravděpodobně tento efekt způsoben? Pokuste se o grafické znázornění pomocí modelu AS-AD.
- 9.10. Ekonomika se nachází v recesní mezeře. Navrhněte různé způsoby, kterými vláda pomocí své fiskální politiky může tuto mezeru uzavřít. O jaký typ FP se jedná? Znázorněte účinek těchto opatření na reálný produkt a cenovou hladinu pomocí modelu AS-AD.

9.11. Vypočtete výši reálného deficitu v roce 2.

	Rok 1	Rok 2
Vládní dluh v mld.	180	198
Cenová hladina	1,0	1,1

- 9.12. Vláda se rozhodla omezit prudký nárůst vládního dluhu přijetím tzv. balíčku vládních opatření. Pokuste se stanovit, která opatření vláda použila a znázorněte jejich účinek pomocí modelu AS-AD.
- 9.13. Krátce po přijetí vládních balíčků byla země postižena rozsáhlými záplavami, které zničily část výrobních kapacit. Znázorněte vzniklou situaci pomocí modelu AS-AD. Navrhněte možné způsoby řešení této situace.